

I. ಪದಗಳ ಅರ್ಥ :

ಅಭಿರುಚಿ = ಆಸಕ್ತಿ; ಒಲವು, ಗಡುಸು = ಬಿರುಸು, ಫಲ = ಹಟ, ಪೂರೈಸು = ಪೂರ್ಣಮಾಡು, ಬೆಣಚುಕಲ್ಲು = ಹೊಳಪುಳ್ಳ ಚೂಪಾದ ಕಲ್ಲು, ವಿದ್ಯಾದಾನ = ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡು, ಕಲಕು = ಕದಡು, ಘನತ = ಹಿರಿಮೆ, ಪರಿಪರಿ = ವಿವಿಧ ರೀತಿ, ಪ್ರಾಚೀನ = ಹಿಂದಿನ, ಬೇಡು = ವಿನಂತಿಸು, ವಿನೀತ = ಸೌಜನ್ಯ; ವಿಧೇಯ; ಬಾಗಿಡ.

II. ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು :

ಅ) ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ:

1. ಪ್ರಾಚೀನ ಭಾರತದ ಅತಿದೊಡ್ಡ ಗುರುಕುಲ ಯಾವುದು ?

ಉತ್ತರ:

ಪ್ರಾಚೀನ ಭಾರತದ ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ಗುರುಕುಲ ತಕ್ಷಶಿಲೆಯಲ್ಲಿನ ಗುರುಕುಲವಾಗಿತ್ತು.

2. ಮಕ್ಕಳು ತಕ್ಷಶಿಲೆಯಲ್ಲಿ ಓದಬೇಕೆಂದು ತಂದೆತಾಯಿಗಳು ಏಕೆ ಆಸೆ ಪಡುತ್ತಿದ್ದರು ?

ಉತ್ತರ:

ತಕ್ಷಶಿಲೆಯ ಪ್ರಾಚೀನ ಭಾರತದ ಅತಿದೊಡ್ಡ ಗುರುಕುಲ, ಅಲ್ಲಿ ಓದುವುದರ ಘನತೆಯ ವಿಷಯವಾದ್ದರಿಂದ ತಕ್ಷಶಿಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳು ಓದಬೇಕೆಂದು ತಂದೆ - ತಾಯಿ ಆಸೆ ಪಡುತ್ತಿದ್ದರು.

3. ತಾಯಿ ದಕ್ಷಿ ಗುರುಗಳಲ್ಲಿ ಏನೆಂದು ಬೇಡಿಕೊಂಡಳು?

ಉತ್ತರ:

ತನ್ನ ಮಗನಿಗೆ ಗುರುಕುಲದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯೆ ಕಲಿಸ ಬೇಕೆಂದು ಬೇಡಿಕೊಂಡಳು.

4. ಗುರುಗಳು ಬಾಲಕನ ಕೈನೋಡಿ ಏನೆಂದು ಹೇಳಿದರು?

ಉತ್ತರ:

ಗುರುಗಳು ಬಾಲಕನ ಕೈನೋಡಿ - "ಅವನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರೇಖೆ ಇಲ್ಲ, ವಿದ್ಯೆ ಹತ್ತುವುದಿಲ್ಲ" ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

5. ಬಾಲಕನು ವಿದ್ಯಾರೇಖೆಯನ್ನು ಯಾವುದರಿಂದ ಮೂಡಿಸಿಕೊಂಡನು?

ಉತ್ತರ:

ಬಾಲಕನು ವಿದ್ಯಾರೇಖೆಯನ್ನು ಬೆಣಚು ಕಲ್ಲಿನಿಂದ ಮೂಡಿಸಿಕೊಂಡನು.

6. ಪಾಣಿನಿಯ ಗುರುವಿನ ಹೆಸರೇನು?

ಉತ್ತರ:

ಪಾಣಿನಿಯ ಗುರುವಿನ ಹೆಸರು "ಉಪಪರ್ವ".

7. ಪಾಣಿನಿ ಯಾವ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಕರಣ ರಚಿಸಿದನು?

ಉತ್ತರ:

ಪಾಣಿನಿಯು ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಕರಣವನ್ನು ರಚಿಸಿದನು.

ಅ) ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಎರಡು-ಮೂರು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ:

1. ಗುರುಗಳು ಬಾಲಕನಿಗೆ ವಿದ್ಯೆ ಕಲಿಸಲು ಏಕೆ ನಿರಾಕರಿಸಿದರು?

ಉತ್ತರ:

ಬಾಲಕನು ಗುರುಕುಲ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದಾಗ ಹೊಸ ಜಾಗ ಕಂಡು ಎತ್ತಲೋ ನೋಡುತ್ತಾ ನಿಂತಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡ ಗುರುಗಳು ಅವನನ್ನು ಕರೆದು ಕೈ ನೋಡಿದರು. ಬಳಿಕ ಈ ಬಾಲಕನಿಗೆ ಓದಿನಲ್ಲಿ ಅಭಿರುಚಿಯಿಲ್ಲ. ವಿದ್ಯೆ ಹತ್ತುದು ಎಂದು ತಿಳಿಸಿ ವಿದ್ಯೆ ಕಲಿಸಲು ನಿರಾಕರಿಸಿದರು.

2. ಬಾಲಕ ತನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರೇಖೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಮೂಡಿಸಿಕೊಂಡನು ?

ಉತ್ತರ:

ಬಾಲಕ ತನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರೇಖೆ ಇಲ್ಲದಿರುವುದನ್ನು ಕೇಳಿ ತಿಳಿದ ಮೇಲೆ ತಕ್ಷಣ ಬೆಣಚುಕಲ್ಲಿನಿಂದ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ವಿದ್ಯಾರೇಖೆಯನ್ನು ಕೈ ಮೇಲೆ ಕೊರೆದು ಕೊಂಡನು. ಚರ್ಮಕಿತ್ತಿತು. ರಕ್ತ ಸುರಿಯಲು ಆರಂಭಿಸಿತು. ಹೀಗೆ ಬಾಲಕ ತನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರೇಖೆ ಮೂಡಿಸಿ ಕೊಂಡನು.

3. ಗುರುಗಳು ಪಾಣಿನಿಗೆ ವಿದ್ಯೆ ನೀಡಲು ಏಕೆ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿದರು ?

ಉತ್ತರ:

ಗುರುಗಳ ಮಾತಿನಂತೆ ಬಾಲಕ ತನ್ನ ಕೈಯೊಳಗೆ ಇರದ ವಿದ್ಯಾರೇಖೆ ಮೂಡಿಸಲು ಬೆಣಚು ಕಲ್ಲಿನಿಂದ ವಿದ್ಯಾರೇಖೆಯನ್ನು ಕೊರೆದು ಕೊಂಡನು. ಇದರಿಂದ ಚರ್ಮ ಕಿತ್ತು, ರಕ್ತ ಸುರಿಯಿತು. ಬಾಲಕನಲ್ಲಿರುವ ಈ ಫಲವನ್ನು ಕಂಡ ಗುರುಗಳು ಅವನ ತಲೆ ನೆವರಿಸಿ, ಅಪ್ಪಿಕೊಂಡು ವಿದ್ಯೆ ನೀಡಲು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿದರು.

4. ಪಾಣಿನಿ ಜಗತ್ ಪ್ರಸಿದ್ಧನಾದುದು ಹೇಗೆ ?

ಉತ್ತರ:

ಉತ್ತರ:

ಪಾಣಿನಿ ಗುರುಗಳಿಂದ ಕಲಿತ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಸತತ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡಿದ. ತನ್ನ ಪ್ರತಿಭೆಯಿಂದ ಹೊಸವಿಚಾರ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿಸಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಗೆ ವ್ಯಾಕರಣ ಶಾಸ್ತ್ರ ರಚಿಸಿದ. ಇದರಿಂದ ಪಾಣಿನಿ ಜಗತ್ ಪ್ರಸಿದ್ಧನಾದನು.

ಇ) ಕೆಳಗೆ ನೀಡಿರುವ ಮಾತಗಳನ್ನು ಯಾರು ಯಾರಿಗೆ ಹೇಳಿದರು ? ತಿಳಿಸಿರಿ.

1. "ಅವನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರೇಖೆಯಿಲ್ಲ. ವಿದ್ಯೆ ಹತ್ತುವುದಿಲ್ಲ."

ಉತ್ತರ:

ಈ ಮಾತನ್ನು ಉಪಪರ್ವ (ಗುರು) ಪಾಣಿನಿ (ಶಿಷ್ಯ)ನಿಗೆ ಹೇಳಿದರು.

2. "ಇಗೋ ನೋಡು, ಇದು ವಿದ್ಯಾರೇಖೆ !"

ಉತ್ತರ:

ಈ ಮಾತನ್ನು ಗುರು (ಉಪಪರ್ವ)ವಿನ ಬಳಿಯಿದ್ದ ಒಬ್ಬ ಬಾಲಕ ಪಾಣಿನಿಗೆ ಹೇಳಿದ ಮಾತಾಗಿದೆ.

3. "ಗುರುಗಳೇ ನನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರೇಖೆ ಮೂಡಿದೆ, ನೋಡಿ !"

ಉತ್ತರ:

ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಪಾಣಿನಿ ತನ್ನ ಗುರುಗಳಿಗೆ ಹೇಳಿದ ಮಾತಾಗಿದೆ.

ಈ) ಬಿಟ್ಟು ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಸೂಕ್ತ ಪದಗಳಿಂದ ತುಂಬಿರಿ:

1. ಬಾಲಕನು ಬೆಣಚು ಕಲ್ಲಿನಿಂದ ತನ್ನ ಕೈಮೇಲೆ ವಿದ್ಯಾರೇಖೆಯನ್ನು ಕೊರೆದುಕೊಂಡನು.

2. ಪಾಣಿನಿಯ ತಾಯಿಯ ಹೆಸರು ದಕ್ಷಿ.

3. ಪಾಣಿನಿಯು ಕ್ರಿ.ಪೂ.೬ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಬದುಕಿದ್ದನು.

4. ಪ್ರಾಚೀನ ಭಾರತದ ಅತಿದೊಡ್ಡ ಗುರುಕುಲ ತಕ್ಷಶಿಲೆ ಆಗಿತ್ತು.

III. ಭಾಷಾಭ್ಯಾಸ :

ಅ) ಈ ಪದಗಳನ್ನು ಸಂಸ್ಕೃತ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ

ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ:

1. ಪ್ರಾಚೀನ : ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದ ವಸ್ತುಗಳು ತುಂಬಾ ಅಮೂಲ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

2. ಅಭಿರುಚಿ : ಒಬ್ಬರ ಅಭಿರುಚಿ ಮತ್ತೊಬ್ಬರಂತೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

3. ಪೂರೈಸು : ಹೆತ್ತ ತಂದೆ - ತಾಯಿಯರ ಕನಸನ್ನು ಮಕ್ಕಳು ಪೂರೈಸಬೇಕು.

4. ವಿನೀತ : ದ್ರೋಣರ ಮೇಲೆ ಏಕಲವ್ಯನಿಗೆ ವಿನೀತ ಭಾವನೆಯಿತ್ತು.

5. ಪರಿಪರಿಯಾಗಿ : ನಾನು ಪರಿಪರಿಯಾಗಿ ಬೇಡಿದರು ನನ್ನ ಮಾತು ಯಾರು ಕೇಳಲಿಲ್ಲ.

ಇ) ಈ ನುಡಿಗಟ್ಟುಗಳ ಅರ್ಥ ತಿಳಿಯಿರಿ. ನಂತರ ನಿಮ್ಮ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿರಿ :

1. ವಿದ್ಯೆಹತ್ತು = ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅಥವಾ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊ.

ವಾಕ್ಯ ಪ್ರಯೋಗ = ಆಸಕ್ತಿಯಿಲ್ಲದೆ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದರೆ ವಿದ್ಯೆ ಹತ್ತುವುದಿಲ್ಲ.

ವಾಕ್ಯ ರಚನೆ = ಮೂರ್ಖನಿಗೆ ಕಲಿಸಿದ ವಿದ್ಯೆ ಹತ್ತುವುದಿಲ್ಲ.

2. ಕಡ್ಡಿ ಮುರಿದಂತೆ = ನಿಷ್ಕರವಾಗಿ .

ವಾಕ್ಯ ಪ್ರಯೋಗ = ಕಡ್ಡಿ ಮುರಿದಂತೆ ಮಾತನಾಡಬಾರದು.

ವಾಕ್ಯ ರಚನೆ = ನಮ್ಮ ತಂದೆ ಕಡ್ಡಿಮುರಿದಂತೆ ತೀರ್ಮಾನಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವರು.

3. ಮನಸ್ಸು ಕಲಕು = ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಕದಡು ವಾಕ್ಯ ಪ್ರಯೋಗ = ಭಿಕ್ಷುಕನ ದೀನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕಂಡು ಮನಸ್ಸು ಕಲಕಿತು.

ವಾಕ್ಯ ರಚನೆ = ಹೆತ್ತ ತಾಯಿಗೆ ತನ್ನ ಮಗುವಿನ ಅಳು ಕಂಡಾಗ ಮನಸ್ಸು ಕಲಕಿತು.